

NOTITIE

Onderwerp : Uitvoeringstoets IKZ
Van :
Aan : Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport(VWS)
Datum : 4 september 2018
Kenmerk : U201800682

Op 7 juni 2018 heeft het ministerie van Volksgezondheid Welzijn en Sport de VNG verzocht om een uitvoeringstoets uit te voeren in verband met het wetsvoorstel: *bevorderen samenwerking en Rechtmatige Zorg*

De VNG heeft in samenwerking met VNG Kenniscentrum Handhaving en Naleving en VNG Realisatie kennis genomen van het wetsvoorstel en deze op 25 juni 2018 met afgevaardigden van 6 gemeenten, het hoofd van het informatieknooppunt zorgfraude en een afgevaardigde van het waarschuwingsregister zorg en welzijn besproken.

Het wetsvoorstel is terug te leiden naar twee concrete wijzigingen, namelijk de aansluiting van gemeenten op het informatieknooppunt zorgfraude en de wijze van delen van informatie en het waarschuwingsregister. De uitvoeringstoets richt zich op 4 categorieën, waarbij het informatieknooppunt zorgfraude en het waarschuwingsregister apart worden benoemd:

- 1) Algemeen
- 2) Juridisch
- 3) ICT
- 4) Beleid

Algemene opmerkingen gemeenten wetsvoorstel IKZ:

1. Wat is de ondergrens en wat de bovengrens van het doen van een melding aan het IKZ? Deelname is verplicht, melden niet. Voor het Waarschuwingregister is het criterium voor het melden duidelijk vastgelegd in de wet. Voor het IKZ ontbreekt dit criterium. Gemeenten geven aan dat ze dit willen opnemen in de wet.
2. Meldcriterium van het waarschuwingsregister: er staat nu enkel opgenomen dat er aangifte gedaan moet zijn. Aangifte zegt echter nog niet dat iemand ook veroordeeld is. Uit de praktijk blijkt dat tijdens het onderzoek er nog niet gesproken kan worden over een mogelijke veroordeling. Voor gemeenten is het zodoende niet handig om een melding te doen voordat iemand veroordeeld is. De aangifte (criterium opname Waarschuwingregister) is daarmee aanleiding voor het vervolgonderzoek wat strafrechtelijk uitgevoerd moet worden en zodoende niet meer in handen is van de gemeenten. Gemeenten zijn het er mee eens dat sterke elementen benoemd worden voor opname in het register zodat dit niet vrijblijvend is.

Juridische opmerkingen informatieknooppunt zorgfraude

1. Duidelijk maken dat er sprake is van verplicht melden.
2. Vraag doet zich voor of het nodig is om medische persoonsgegevens op te nemen in de wet. Dit zou in de praktijk weinig voorkomen.
3. Opnemen in wetsvoorstel dat de persoon bij de gemeente die de gegevens toegezonden kan krijgen enkel een door het college van B&W aangewezen en aangestelde ambtenaar is.
4. 2.3 lid 1 toevoegen: mag ook niet herleidbaar zijn tot personen.
5. 2.1 de AWBZ mist, is dit bewust achterwege gelaten? (overgangperiode voorbij met intrede van de wet)
6. Berichtenverkeer opnemen in IKZ. Dit versnelt het verrijken van de melding en is voor gemeenten zeer relevant.
7. Er is nu enkel Wlz opgenomen, Wmo 2015 en Jeugdwet toevoegen. Door de hele wet één lijn trekken.

Juridische opmerkingen Waarschuwingsregister:

1. Memorie van toelichting pagina 14: geeft aan dat het ook om bestuursrechtelijke zaken kan gaan. Memorie van toelichting en wetsvoorstel worden zeer vrij geïnterpreteerd. Dit zorgt voor verwarring voor het criterium bij het doen van aangifte. Dit kan leiden tot willekeur. Bestuursrechtelijke sanctie pagina 14 van groot belang om de bestuursrechtelijke zaken niet te verliezen!
2. De drempel om aangifte te doen is hoog voor gemeenten. In memorie van toelichting opnemen dat de regionale openbaar ministerie de aangifte ondersteunt.
3. Pagina 14 er is een verschil tussen melding OM en aangifte doen. Je komt niet direct bij het OM, dus dit staat verkeerd opgenomen. (participatiewet: Openbaar ministerie pakt geen fraudezaken op lager dan 50.000 euro)
4. Pagina 15: onduidelijkheid over opname Waarschuwingsregister. Hoe ver ga je met registreren: bestuurders of medewerkers. Wat als de bestuurder gefraudeerd heeft, maar er komt een nieuwe directeur, dan staat de naam van de organisatie al in het Waarschuwingsregister. Duidelijk moet zijn dat deze opname verder onderzocht moet worden. Wanneer dan blijkt dat de organisatie bijvoorbeeld de vorige bestuurder vanwege malversaties heeft ontslagen en een nieuwe directeur heeft aangesteld dan hoeft er niets mis te zijn en werkt het systeem zoals beoogd.

Opmerkingen ICT voor zowel IKZ als waarschuwingsregister:

Met betrekking tot de ICT gaat het om twee lagen, te weten:

- 1) De inhoud; wat heb je nodig aan informatie en waar haal je de informatie vandaan. Denk daarbij aan de basisgegevens voor eerste signalering. BSN mag niet, welke gegevens zijn dan authentiek en gebruiken alle partners op dezelfde gegevens.
- 2) De werkwijze: (Op welke wijze ga je de gegevens aanleveren, distribueren).

VNG en gemeenten vinden het van belang dat er aangesloten wordt bij de mogelijk herbruikbare systemen beschikbaar in de keten zoals het Gemeentelijk Gegevens Knooppunt (GGK) en het Inlichtingenbureau (IB). De meldingen moeten door gemeenten direct door te zetten zijn naar het IKZ en niet via de Nederlandse Zorgautoriteit. Zo weinig mogelijk lagen voor een heldere vraagafhandeling.

Opmerkingen beleid IKZ:

- 1) Wens van gemeenten is om ook het RIZ en het EVR aan te laten sluiten op het informatieknooppunt zorgfraude.
- 2) Het waarschuwingsregister en IKZ kent veel overlap met sociale wetgeving. Er blijft een wens bestaan om de gegevens over de drie domeinen WLZ, JW, Wmo en Participatiewet met elkaar te mogen uitwisselen om samenloop te voorkomen
- 3) Het IKZ moet actief informatie kunnen uitvragen Dat is nu niet de opzet. Dit is mogelijk via berichtenverkeer. Zorgverzekeraars Nederland doet dit ook met verzekeraars.
- 4) Koppel regionale en lokale meldpunten aan elkaar richting het informatieknooppunt zorgfraude, bij voorkeur via het Inlichtingenbureau. Waarbij de gedachte is dat burgers melden bij de eigen gemeente en wanneer deze signalen onderzoek waardig zijn wordt de melding vanuit gemeente naar het IKZ gedaan. Op deze manier wordt het kaf van de koren gescheiden en wordt het IKZ minder belast met meldingen die niet onderzoek waardig blijken.

Opmerkingen beleid Waarschuwingsregister:

- 1) De criteria om iemand op te mogen nemen in het waarschuwingsregister zijn te complex, gemeenten verwachten dat er op deze wijze weinig tot geen registraties plaats zullen vinden. Laat het wetsvoorstel en de Memorie van Toelichting beter op elkaar aansluiten waarbij de nadrukkelijke wens is om de Memorie van Toelichting te volgen op pagina 14 (zie hiervoor ook onder kopje juridisch)
- 2) Wens van gemeenten is om ook het RIZ en het EVR aan te laten sluiten op het waarschuwingsregister.
- 3) Gemeenten wensen duidelijkheid te geven over de informatieplicht naar de betrokkenen bij het doen van aangifte in de onderzoeksperiode en hebben daarom behoefte aan meer duidelijkheid rondom aangiftewaardig; verantwoordelijken voor bewaartermijnen en de eisen waaraan een melder aan moet voldoen.

Conclusie en aanbevelingen:

De VNG staat positief tegenover het wetsvoorstel 'bevorderen samenwerking en Rechtmatige Zorg' maar wenst nog een aantal aanpassingen in de wettekst / memorie van toelichting. Daarbij adviseren we namens gemeenten om naar aansluiting te zoeken met al bestaande initiatieven rondom het Extern Verwijzing Register (EVR) en het Register Integriteit Zorg (RIZ). Tevens vindt de VNG van wezenlijk belang voor het slagen van dit wetsvoorstel dat Stichting Inlichtingenbureau opgenomen wordt in de wet om de gegevens tussen gemeenten en zorgpartners op een veilige en juridische geborgde wijze te transporteren en hen op te laten treden als verwerker van deze gegevens.

Met vriendelijke groet,

VNG Kenniscentrum Handhaving en Naleving